

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. แผนปฏิบัติการวิจัยหรือขั้นตอนการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 388 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดของประชากรดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรจำแนก ตามศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรปราการ และสาขาวิชา

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรปราการ	สาขาวิชา	จำนวน ประชากร (คน)
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอเมือง	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	230
	ธุรกิจ	27
	สาขาวิชาบัญชี	35
	สาขาซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล	4
	สาขายานยนต์	12
	เชื่อมโลหะ	15
	สาขาอิเล็กทรอนิกส์	15
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอบางพลี	สาขาการพิมพ์สกรีน	50
	สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	
รวม		388

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 54 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง จำนวน 15 ข้อ
2. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา จำนวน 14 ข้อ
4. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน จำนวน 15 ข้อ

โดยเป็นคำถามเชิงประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีค่าคะแนนดังนี้

ตัวเลือก	คะแนนเชิงบวก	คะแนนเชิงลบ
ความรับผิดชอบมากที่สุด	5	1
ความรับผิดชอบมาก	4	2
ความรับผิดชอบปานกลาง	3	3
ความรับผิดชอบน้อย	2	4
ความรับผิดชอบน้อยที่สุด	1	5

รวมคะแนนทั้งหมดเพื่อหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร โดยใช้การอิงเกณฑ์ทั้งในกรณีการแปลข้อความตามรายชื่อและในภาพรวม โดยใช้วิธีการคำนวณตามความกว้างของชั้น การตีความค่าเฉลี่ยตามแบบของ (บรรยง ตั้งวธธรรม, 2547, หน้า 34) มีค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

โดยมีค่าระดับคะแนนและความหมายของระดับความรับผิดชอบ ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความรับผิดชอบ
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม เสนอต่อประธานผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยผู้วิจัยได้นัดหมายและสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็น

2. นำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นของผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรของการวิจัย จำนวน 40 คน ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจริงจำนวน 388 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 3 มาทำการตรวจสอบข้อมูลโดยการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability analysis) ซึ่งคำนวณจาก โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้สูตรครอนบักแอลฟา (Cronbach's alpha) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 449) พบว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย = 0.962

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับประชากรตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการยื่นคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยไปสำนักงานการศึกษานอกกระบวน และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสมุทรปราการ สถาบันการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 388 คน ทั้งในศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง และศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางพลี โดยรวบรวมไว้สำนักงานการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อผู้ศึกษาจะจัดเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากประชากรทั้งหมด มาตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม และ นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนตัวแปรความรับผิดชอบต่อสังคมที่อธิบายถึงระดับความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ)

2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistic) คือ การอธิบายเกี่ยวกับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ t-test ด้วยวิธี Independent Samples t-test และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

แผนปฏิบัติการวิจัยหรือขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด หัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้เสนอต่อประธานผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และเสนอแนะเพิ่มเติมในแต่ละประเด็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรของการวิจัย จำนวน 40 คน

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรของการวิจัย จำนวน 40 คน

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบจากกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร มาตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (Reliability Analysis) ซึ่งคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้สูตรครอนบัคแอลฟา (Cronbach's alpha) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 449)

8. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

9. การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

10. สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี